

Handläggare
Chloé Johnsson
Telefon: 08-508 010 93

Till
Järva stadsdelsnämnd

Motion om hållbar matupphandling

Svar på remiss från Kommunstyrelsen, Dnr 2023/687

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande över remissen till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har överlämnat en remiss till Järva stadsdelsnämnd gällande en motion till kommunfullmäktige från Centerpartiet om hållbar matupphandling. Motionen föreslår ett stadsövergripande mål om 100 procent svenskt vid matupphandling där så är möjligt. I praktiken innebär målet att stadens upphandling av mat inriktar sig på det som är producerat enligt svenska produktionsregler samt att svenska livsmedel ska vara förstahandsvalet om det är klimatsmart och stärker den svenska självförsörjningen.

Förvaltningen arbetar för att nå stadens indikatorer om hög andel av ekologiskt livsmedel, låg klimatpåverkan från livsmedel samt hög andel av inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning. Upphandlingen av livsmedel sker centralt i staden och är inte inom ramen för stadsdelsnämndens ansvarområde och befogenhet. Förvaltningen lyfter dock upp vikten av att de mål som sätts upp ska vara möjliga att uppnå utifrån det utbud som upphandlade leverantörer tillhandahåller, samt av att utforma kvantitativa och uppföljningsbara mål. Vidare ser förvaltningen svårigheter i förslaget när det gäller att bedöma om ett importerat livsmedel kan ersättas med ett svenskproducerat.

Bakgrund

En motion om hållbar matupphandling har inkommit från Jonas Naddebo, Centerpartiet, till kommunfullmäktige. Remissen har förutom till Järva stadsdelsförvaltning remitterats till Skarpnäck och Södermalm stadsdelsnämnder, facknämnder och en rad berörda organisationer såsom Livsmedelsföretagen och Sveriges

lantbruksuniversitet. Yttrandet ska lämnas till stadsledningskontoret senast den 17 oktober 2023.

Ärendet

Motionären föreslår i motionen att staden ska införa ett stadsövergripande mål om 100 procent svenska livsmedel vid matupphandling där så är möjligt i förhållande till EU:s upphandlingsregler.

I praktiken innebär målet att stadens upphandling av mat inriktar sig på det som är producerat enligt svenska produktionsregler samt att svenska livsmedel ska vara förstahandsvalet om det är klimatsmart och stärker den svenska självförsörjningen. Målet inrymmer också ambitionen att vissa råvaror kan ersättas av svenskproducerade alternativ, till exempel kan utländskt ris ersättas med svenskt havreris. Målet innebär inte att importerade livsmedel som exempelvis kaffe och bananer inte ska konsumeras men livsmedel som kan ersättas ska ersättas.

Vidare menar motionären att Stockholms stad kan och ska gå före i arbetet med att höja produktionsnivåerna av svenska livsmedel, då den svenska försörjningsgraden ligger idag på 50 procent vilket är lägre jämfört med grannländerna. Motionären menar att Stockholm stad besitter också genom upphandlingar ett effektivt verktyg för att öka svensk matproduktion. Maten som Stockholm upphandlar behöver inrikta sig på att vara producerad enligt svenska produktionsregler, i synnerhet vad gäller kraven på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning. Som en stor upphandlare kan staden ställa krav på att maten produceras enligt svenska produktionsregler. Motionären menar att syftet med målet är att Stockholm ska ta ansvar för klimatet och bidra till att stärka den svenska självförsörjningsgraden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för administration.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Järva stadsdelsförvaltning ser en hållbar upphandling av mat som ett viktigt verktyg för att nå stadens mål inom miljö och klimat samt främja en hög beredskapsförmåga. Förslaget skulle ge verksamheterna möjlighet att konsumera närproducerade livsmedel med högt ställda krav när det gäller bland annat djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning. Detta är i linje med stadens ambitioner och gynnar miljö, klimat, beredskap och hälsan hos brukarna.

andel av inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning. Förvaltningens förskolor arbetar med hållbar konsumtion av livsmedel genom att planera en gemensam matsedel efter säsong. Både förskolorna och verksamheter inom äldreomsorg arbetar utifrån måltidsriktlinjer som följer Livsmedelsverkets måltidsmodell. Det innebär att de måltider som serveras inom stadens verksamheter ska utgå från medvetna klimat- och livsmedelsval och bidra till minskade utsläpp av växthusgaser.

Upphandlingen av livsmedel sker centralt i staden och är inte inom ramen för stadsdelsnämndens ansvarområde och befogenhet. Förvaltningen vill dock lyfta upp vikten av att de mål som sätts upp ska kunna uppnås utifrån det utbud som upphandlade leverantörer tillhandahåller, då förvaltningens verksamheter är beroende av det utbud som finns. Förvaltningen menar att det är av stor betydelse att kravställningen vid upphandling speglar stadens ambitioner vad gäller livsmedel, då upphandling är avgörande för att uppnå målen. Förvaltningen vill även lyfta upp vikten av att kvantitativa mål utformas så att de går att följa upp på ett entydigt sätt utifrån en relevant och lämplig mätmetod. Vidare ser förvaltningen svårigheter i förslaget när det gäller att bedöma om ett importerat livsmedel kan ersättas med ett svenskproducerat.

Victoria Callenmark
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Jonas Eliasson
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om hållbar matupphandling
2. Remissbrev

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, Stadsdelsdirektör	2023-09-08
Jonas Eliasson, Avdelningschef	2023-09-06